

Warszawa, 18 czerwca 2018 r.

PSOR: Skuteczność służb i sektora prywatnego w walce z nielegalnymi środkami ochrony roślin

Operacja Silver Axe IV to jeden z kluczowych elementów międzynarodowej współpracy oraz prowadzonych działań prewencyjnych w Europie i w Polsce

Kuszące oferty na aukcjach internetowych, pestycydy z zagranicy, z obcą etykietą? Atrakcyjna cena i opakowanie ładząco podobne do oryginału to najczęstsze sposoby wykorzystywane przez przestępców oferujących podrobione środki ochrony roślin, które mają zmylić czujność kupujących. Trudno dokładnie określić skalę zjawiska, europejskie instytucje szacują rozmiar szarej strefy na rynku środków ochrony roślin na 10-15%, pojawiają się również znacznie większe szacunki mówiące o 25% rynku. Sytuację warunkuje bowiem wiele czynników, między innymi położenie geograficzne, bliskość lub sąsiedztwo z granicą zewnętrzną Unii Europejskiej czy porty morskie. Według najnowszego raportu Urzędu Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej (EUIPO) z powodu obecności na rynku podrabianych środków ochrony roślin producenci tracą bezpośrednio rocznie ponad 1,3 mld euro rocznej sprzedaży, natomiast całkowite straty szacowane są nawet na 2,1 mld euro.¹

Dlatego też Europol przy współpracy z Europejskim Urzędem ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych oraz przedstawicielami 29 państw członkowskich prowadzi szeroko zakrojone akcje kontrolne w największych portach morskich, lotniczych oraz na granicach lądowych. W ramach operacji Silver Axe IV w trakcie 2 miesięcy zarekwirowano 550 ton nielegalnych, w tym podrobionych, środków ochrony roślin. W Polsce w ramach akcji zostało przeprowadzonych 3 039 kontroli, w trakcie których wykryto ponad 92 tys. kg nielegalnych środków ochrony roślin, z czego 86 ton zatrzymano na granicy kraju.

- Operacja Silver Axe pokazuje, jak współpraca między organami kontrolnymi, celnymi i ścigania prowadzi do większej skuteczności w walce z nielegalnymi pestycydami. Podrabiane i nielegalne pestycydy mogą mieć poważne skutki dla środowiska oraz zdrowia i bezpieczeństwa konsumentów. Dlatego bardzo ważne jest, aby współpraca międzynarodowa w walce z nielegalnymi środkami ochrony roślin zwiększała presję i zniechęcała przestępców do tego procederu". – mówi Marcin Mucha, dyrektor Polskiego Stowarzyszenia Ochrony Roślin.

W Polsce z uwagi na położenie geograficzne (granica lądowa zewnętrzna UE i porty morskie) kluczowa jest wzmoczona czujność organów celnych, współpraca międzynarodowa i zaangażowanie sektora prywatnego w walkę z tym procederem. Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin wraz z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Krajową Administracją Skarbową prowadzą kampanie

¹ EUIPO 2019 Status Report on IPR Infringement

edukacyjne skierowane do rolników, czyli użytkowników środków ochrony roślin oraz prowadzą szkolenia dla służb. W 2019 roku w lokalnych inspektoratach PIORiN oraz Urzędach Celno-Skarbowych Skarbowych w ośmiu województwach: podkarpackim, lubelskim, mazowieckim, podlaskim, warmińsko-mazurskim, pomorskim, łódzkim i świętokrzyskim, pojawiły się wspólnie opracowane materiały przestrzegające przed sprowadzaniem, zakupem i stosowaniem środków z nielegalnych źródeł.

– Środki ochrony roślin to obok lekarstw najbardziej kontrolowana i uregulowana prawnie gałąź przemysłu chemicznego i w zasadzie nie powinno być miejsca na podróbki, a jednak się one pojawiają. Przestępcy tak oferują swoje towary, aby zmylić czujność rolników. Dodatkowo nie pomaga fakt, że wśród Polaków jest silnie zakorzeniony mit o lepszej jakości chemii z Zachodu Europy. Jednak mało osób wie, że środki ochrony roślin to nie proszki do prania. Tu formuła jest ściśle określona na etapie oceny i rejestracji produktu, nie ma tu miejsca na dowolność po stronie producenta, a skład produktów uwarunkowany jest wieloma czynnikami, m.in. presją szkodników, warunkami glebowymi czy klimatycznymi, strukturą rolnictwa. Dlatego też tak ważna jest ciągła edukacja i wspólne działanie sektora państwowego i prywatnego. Nasza współpraca z instytucjami krajowymi i międzynarodowymi to jeden z kluczowych aspektów działań PSOR. – powiedziała Aleksandra Mrowiec z Polskiego Stowarzyszenia Ochrony Roślin.

Kompendium informacji na temat oryginalnych środków ochrony roślin, a także odpowiedzialnego oraz zgodnego z prawem zakupu i stosowania środków ochrony roślin stanowi strona internetowa: www.bezpiecznauprawa.org, prowadzona w ramach akcji edukacyjnej PSOR pod patronatem Krajowej Administracji Skarbowej.